

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A végzet üldözi

Zetelaka erdélyi magyar községet
Székelyudvarhely, július 15.

Alig mult két esztendeje, hogy Udvarhelymegye, egyik legvirágzóbb magyar községe, Zetelaka tűzvésznek esett áldozatul. A tűzvész-károsultak felszegélyezésére a Magyar Párt égisze alatt nagyarányú akció indult meg, mely szép eredménnyel zárult, úgy hogy a község lakosai hozzáálltak otthonuknak újból való felépítésének. Még be sem fejezhették az ujjáépítés munkáját, amikor újból rájuk szakadt a pusztulás. Tegnap éjjel az egyik gazda istállójában tűz keletkezett, amely csakhamar átterjedt a szomszédos épületekre. A vízhiány csaknem teljességgel lehetlenné tette az oltási munkálatot. Éjjelig nyolcvan ház állott lángokban, melyek teljesen leégtek. A tüzet még mindig nem sikerült egészen elfojtani. A kár felbecsülhetetlen.

A ravasz Dick

rendőrökkel akarta behajtani követelését

Kolozsvár, július 15.

A kolozsvári törvényszéken tegnap rendkívül érdekes ügyet kellett volna tárgyalni, melyet azonban el kellett halasztani az egyik vádlott betegsége miatt. A bűnügy központjában a család miatt nemrég letartóztatott Dick Mór kereskedő és Ferenczy Oszkár, a kolozsvári AGECO cég tulajdonosai állanak, akiket az ügyészség személyes szabadság megsértésével vádol, továbbá Pop volt kolozsvári rendőrkapitány, aki a vádirat szerint hivatalos hatalmával visszaélt. Az ügy előzményei még a mult esztendőre nyulnak vissza. Katz Mendel zilahi kereskedő 300.000 leiel tartozott az AGECO-nak. Egy szép napon Pop rendőrkapitány vezetésével rendőrök jelentek meg Zilahon és közölték Katz Mendellel, hogy Dick és Ferenczy család miatt feljelentették ezért kénytelenek letartóztatni. A rendőrök a zilahi kereskedőt le is tartóztatták és Kolozsvárra kísérték, ahol nyolc napon keresztül a rendőrségi fogdában őrizték. Nappal presszionálni akarták, hogy adósságát, amely még nem volt esedékes, fizesse ki Dicknek, éjjel pedig Dick lakásán őrizték. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, de azt nem lehetett megtartani, mert Pop beteget jelentett.

Csak a magyarok és németek szavaztak Szele mandátumának elismerése mellett

Megszavazták az új szeszadótörvényt

Bukarest, július 15.

A kamara tegnapi ülésén a szeszadótörvényjavaslatot tárgyalták, amelyhez Bratianu Vintila szolt hozzá elsőnek. Megállapította, hogy a szesz problémának pénzügyi karakterén kívül társadalmpolitikai jellege is van, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Kérte, hogy a törvény tiltsa el erős szesz italok kimerését.

A verescu miniszterelnök kijelentette, hogy ez a javaslat csak ideiglenesen és az általános szeszrevízió a parlament következő ülészakára marad.

Ioanitu elvi szempontokból nem fogadja el a javaslatot, amelyet különben megfelelőnek tart.

Capetianu támadja a liberálisokat, akik uralmuk alatt terjesztették az alkoholizmust, most pedig vizet prédikálnak.

A kamara ezután egy általános-ságban mint részleteiben elfogadta a szeszadótörvényjavaslatot.

Bratianu Vintila és Madgearu az olasz kölesön ügyében jelentettek be interpellációt a kormányhoz. Utána hosszabb szünet következett. A kamara újból való megnyitása után Negulescu felolvasta őfelségének a ház feliratára adott válaszát, amely a kamara tagjainak támogatását kéri a kormány által kitűzött program megvalósítására.

Ezután a kamara megszavazta a képviselők illetményeinek felemelésére vonatkozó javaslatot. Eszerint a képviselők havi fizetése hatezer lei lesz ülésenkint pedig ötszáz lei tiszteletdíjat kapnak.

Utána a képviselők általános ér-

deklődése közepette kezdték tárgyalni Szele Béla brassói képviselő mandátumának ügyét. Előterjesztették a vizsgáló bizottság jelentését, amely — amint azt megírtuk — irredentizmussal vádolja Szelét és javasolja a mandátum megsemmisítését.

Laár Ferenc állást foglal a jelentés ellen és kijelenti, hogy a magyarság érzelmi loyálisak az országgal szemben. Az irredentizmus vádja minden alapot nélkülöz. Kifejti, hogy Szele Béla nem tehető felelőssé azokért a tettekért, amelyeket az egyesülés előtti időben követett el. Minden egyébtől eltekintve azok a vádak, amelyeket a vizsgáló bizottság jelentése hangoztat, nem felelnek meg a tényeknek. Mandátum megsemmisítése éppen most, amikor Románia legtekintélyesebb számu kisebbségével sikerült megegyezést létesíteni és a lelki közeledés előfeltételeit is megteremtteni, nagy politikai hiba volna. Végül kérte, hogy a kamara Szele Béla mandátumát igazolja.

Az elnök ezután elrendelte a szavazást, amelynek eredményeként a kamara Szele Béla mandátumát 254 szavazattal 32 ellenében megsemmisítette. A szavazás eredményéből kiderült, hogy a magyar és szász képviselőkön kívül az egész ellenzék és a kormánypárt a megsemmisítés mellett szavazott. Az egyik magyar mandátum el nem ismerése a magyar képviselők körében érthető lehangoltságot kelt. A kamara a listán Szele után következő Connerth szász jelöltet deklarálta képviselőnek.

Miután a kamara még több kisebb ügyet tárgyalt, az ülés véget ért.

Véres kardpárbaj

képviselő és prefektus között

Bukarest, július 15.

Tegnap folyt le Milcoveanu prefektus és Davila képviselő között a parlament folyosóján történt incidens miatt a kardpárbaj. A párbaj előtt Davila kijelentette:

— Meg fogom vágni azt a kart, amely engem megütött.

Davila nem tévedett, mert Milcoveanu jobb karjára súlyos csapást mért, mire a segédek a párbajt befejezték.

Nem jó gorombáskodni

az ellenfél ügyvédjével

Temesvár, július 15.

Fázszy Rezső temesvári iparművész három esztendő előtt vette feleségül Schönlén iparművésznőt és feleségével házassági szerződést kötött, mely kimondja, hogy az asszonynak bármelyik házassági hibájából származó válás esetén tartásdíj nem jár. A házasság hónapok előtt különvált. Az asszony tartásdíjért pörölte a férjet, aki a házassági szerződésre való hivatkozással a tartásdíjat megtagadta. Azonban a bíróság elfogadta az asszony ügyvédjének, Anuica Aurél drnak érveléseit és a házassági szerződést, mint erkölcsstelen alaput, hatályon kívül helyezte.

Az ítélet óta Fázszy Rezső sértő levelek tömegével zaklatta az ügyvédet. Közben Anuica a megítelt perkölttség erejéig végrehajtást vezetett Fázszy ellen. Ez annyira felbőszítette az iparművészt, hogy felment az ügyvéd irodájába és ott a személyzet és kliensek jelenlétében gorombáskodott, mikor pedig az ügyvéd telefonon a rendőrségtől védelmet akart kérni, kiragadta a kezéből a telefont és reprodukálhatatlan kifejezéseket használt. Ezeket mondja el Anuicának az ügyészséghez beadott feljelentése. Az új ügyvédi törvény ugyanis az ügyvédi ügyvédi működése közben kifejtett tevékenységében hatóságilag személynek minősíti, illetve egyenrangunak mondja a hatósági közegekkel. A törvénynek erre a szakaszára támaszkodva tette meg Anuica Aurél feljelentését. Az ügyészség a vizsgálati a temesvári rendőrséget bizta meg.

A kamara és szenátus a király előtt. Bukarestből jelentik: A király tegnap délnél fogadta a kamara küldöttségét, amelyet Negulescu elnök vezetett, aki felolvasta az uralkodónak a kamara válaszfeliratát a trónbeszédre. A király néhány szóval válaszolt a küldöttségnek. Délután a szenátus küldöttsége jelent meg az uralkodó előtt Coanda vezetésével.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.40 Párisban —

Temesvári magánforgalom július 15-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 218.50, angol font 1070, francia frank 5.74, svájci frank 42.55, belga frank 5.85, lira 7.66, székeli 6.51, dinár 3.89, magyar korona 324, osztrák szilling 31.05, márka 52.60, hollandi forint 89—

Terményárak:

Buza 800, árpa 540, rozs 530, zab 480, tengeri 525 métermázsánként az feladóállomás.

Szalmakalapok tollkőnyű nyári szőrkalapok, sportsapkák, állandóan a legújabb Weismayr-nál Timisoara

Viccbl mondta

hogy a csehek latrok

Pozsony, július 14.

Még a magyar képviselőháznak harcias alakja volt Juriga Nándor dr. Hosszu éveken át küzdött a szlovák nép egyenjoguságáért és felszabadításáért és most vádlottként állt a pozsonyi törvényszék előtt. Az ügyészség azzal vádolta, hogy beszédeiben izgatott a csehszlovák állam ellen és a kormányt értegette. Juriga kihallgatása során előadta, hogy nem érzi magát bűnösnek, majd így folytatta:

— Husz éve vagyok képviselő és már nem mai gyerek, de politikai pályafutásom alatt még senkit meg nem sértettem. A vádirat azzal vádol, hogy a csehek latroknak neveztem. Nem emlékszem, hogy ezt mondtam volna, de ha mondtam, csakis viccből mondhattam, mert én ilyen kifejezést legfeljebb tréfából használok. Máskülönben a jó csehekre nem haragudhattam, mert a szláv konföderáció híve vagyok. Arra emlékszem, hogy beszédeimben ezt a kifejezést „ki a csehekkel” használtam, de ez alatt csak a csöcseléket érthettem. Juriga vádlott-társa Tomane k képviselő előadta, hogy nem nevezte a kormány tagjait csalóknak. Azt elismeri, hogy kritikát mondott a sok panamáról, amely történt. A tanuk egyrésze a vádlottak ellen vallott. A pozsonyi törvényszék a bizonyítási eljárás kiegészítése végett a tárgyalást elhalasztotta.

Elszegődött rablónak

cigányok közé egy jómódu gazda

Temesvár, július 15.

Jó néhány hét előtt történt, hogy Mosnicán éjszaka vakmerő rablók behatoltak Pascu Vichentie gazda házába és onnan harmincöt ezer lei értékű különböző ezüst és arany pénzeket, továbbá egy ezüst órát loptak el. A nyomozást a mosnicai esendőrség kezdte és Gutu Athanasz, a temesvári bünyügyi rendőrség vezetője folytatta. Erős gyanu alatt elfogta Solomon és Kerpács cigányokat, valamint Gherban mosnicai negyven holdas gazdát is. A három gyanúsított, akik ellen pozitív bizonyíték nem került föl, ma is az ügyészségi fogházban ül azonban, mert más ügyekből kifolyólag is vizsgálat van ellenük. Most azután a véletlen kétségtelen bizonyítékot szolgáltatott eddigi tagadásukkal szemben arra nézve, hogy ők voltak Pascu Vichentie megrablói.

Gutu Athanasz a gyárvárosi cigánytelepen lopott ékszerek után nyomozott. Egy csomó ékszer elszedett a cigányoktól és ezek között volt Pascu órája is. Most már nem volt nehéz megállapítani, hogy az óra Kerpáctól került a cigányokhoz. Gutu az órával felkereste a fogházban ülő Kerpácsot. Ez eleintén nem akarta az órát felismerni, később azonban bevallotta, hogy az órát Gherbantól kapta. Valószínű, hogy Kerpács az órát Gherbantól akkor kapta, amikor a Pascutól lopott holmin osztozkodtak. Bár még mindig tagadnak, most már könnyű lesz a rájuk való bizonyítás. A két cigány mellett érdekes alak Gherban, aki gazdag, tekintélyes gazda volt Mosnicán és akit valószínűleg a pénzéhség vitt arra, hogy a rablócigányokkal szövetkezzenek.

Első Bánáti Toronyóragyár

Tulajdonos Boling Miklós

Timisoara, Strada D. Olanescu (Kis Dózsa-u'ca 1.)

Gyárt, átalakít és javít torony- és villanyóraberendezéseket. Kérjen ajánlatot

A pénzügyminiszter elégedetlen Temesvárral

Temesvár gazdag, tehát fizesse előre az adót

Temesvár, július 15.

A pénzügyminisztérium nincs megelégedve Temesvárral. Legújabbán átiratot intézett a temesvári pénzügyigazgatósághoz, amely szerint Temesvár, az ország leggazdagabb kereskedő és iparos városa, a föld- és házadó, alig harminc százalékát fizette eddig be. A pénzügyminisztérium átirata újabb intézkedéseket vont maga után. Háztól-házra járnak az adóvégrehajtók és nemcsak az eddig lejárt és ki nem fizetett negyedekre eszközölnék foglalásokat, hanem a még nem is esedékes negyedekre is. A legtöbb esetben a végrehajtó a föld és házadó fejében lefoglalja a

lakóktól járó házbért, ami viszont újabb nézeteltérésekre ad alkalmat. Ugyanis a háztulajdonos joggal követelheti a neki járó házbért, miután olyan negyvedre eszközöltetett a foglalás, amelyre az adó még nem is esedékes. Üdvös volna, ha a pénzügyigazgatóság felhívna a pénzügyminisztérium figyelmét, hogy lehetetlent követel akkor, amikor a sokféle adó mellett, amelyek mindegyike terhet jelent a polgárságnak, most egyszerre arra való hivatkozással, hogy Temesvár gazdag város, már most, júliusban követeli egész 1926. évre a ház- és a földadók kifizetését és erre már most foglalásokat is eszközöltet.

Az elveszettnek hitt lány egy évi kóborlás után ismét hazakerült

Temesvár, július 15.

Bungert Erzsébet tizenégy esztendő leány, akinek apja Bungert Frigyes bádógos és a munkástelepen lakik, a mult esztendő júliusában elszegődött cselédnek a temesvári gyermekotthonba. Augusztus elsején azonban onnan nyomtalanul eltűnt. Szülői jelentették az esetet a rendőrségnek, amely kutatni kezdett. Attól féltek, hogy a tapasztalatlan lány lánykereskedők karmái közé került. Néhány hónap előtt nyomára is jutottak Bungert Erzsébetnek egy rossz hírű házban. Odamentek, de már nem volt ott. Ellenben a szemleírása teljesen ráillett az eltűnt lányra. Bungert Erzsébetet egyik helyről a másikra követték, amíg végre hosszú utánjárás után rátaláltak. Akkor kiderült, hogy a lány nem Bungert Erzsébet, hanem K. Erzsébet tizenöt éves lány, aki szintén szolgált a gyermekotthonban s mikor onnan kilépett, ellopta az igazi Bungert Erzsébetnek ott maradt könyvét. A rendőrség tehát tovább kutatott az igazi Bungert Erzsébet után, de teljesen eredménytelenül és már nem is remélte, hogy valaha előkerüljön.

Most aztán váratlanul megjelent Bungert Erzsébet Temesvárott. A lány elmondta, hogy a gyermekotthonban megunta az életet és amikor 1925 augusztus elsején megkapta a bérét, elutazott Rékásra, onnan elkerült Panyovára, majd Bálinra. Azonban sehol nem tudott elszegődni s mire elérkezett Marzsínára, a pénze teljesen elfogyott. Beállított a község jegyzőjéhez és cselédnek ajánlkozott. Felfogadták és a lány 1926 június végéig ott is maradt. Mivel fizetése mindössze ellátásból állott és abból az ígérethöz, hogy majd butort kap, ha férjhez megy, otthagya Marzsínát. Elgyalogolt a szomszédos faluba, ahol mint napszámosnő a mezőn dolgozott. Mikor annyi pénzt tudott megtakarítani, hogy a vasútra futotta Temesvárig, vonatra ült és hazajött.

Szülői örülnek megtért lányuknak és örömben még szemrehányást sem tesznek neki, hogy nyomtalanul eltűnt és egy álló évig hirdás nélkül odavolt. Így zsugorodott össze egyszerű kis gyermeki esinné a Bungert Erzsébet körül fonódott szenzáció.

Éjfél tartó tárgyalás után

ujból főtárgyalásra kerül Reiter Ernő és társai ügye

Temesvár, július 15.

Tegnap folytatta a temesvári törvényszék a Reiter Ernő és hét társa ellen indított ügyben a főtárgyalást. A multkor tárgyaláson úgy a vád, mint a védelem a bizonyítási eljárás kiegészítését kérte, aminek a törvényszék helyt adott. A tegnapi tárgyalást pontban kilenckor nyitotta meg az elnök, zsufolt pádsorok előtt. Az első tanu Liuba Valér dr. temesvári rendőrprefektus. Kijelenti, hogy nem volt tudomása a zsidó fiatalság szervezkedéséről és engedélyt sem adott rá. Szokolov látogatása előtt járt nála Salamon László, a belvárosi hitközség titkára, aki védelmi intézkedéseket kért tőle.

Reiter Ernő: Prefektus ur milyen intézkedéseket tett erre vonatkozólag?

Liuba dr.: Egy rendőrt állított-

tam a liceum elé, azonkívül állandóan őrzérek cirkáltak.

Coste Gyula dr. volt prefektus a következő tanu, aki vallomásaiban előadta, hogy annak idején Vértés, vagy veje Huszár jártak nála és

figyelmeztették,

hogy valami rendezés van készülben. Ő erre összeköttetésbe lépett a katonai parancsnoksággal a rend fenntartása érdekében. Zsidó önvédelmi csapatok szervezéséről, nem tud semmit.

Bain rendőrfelügyelő elmondja, hogy Vértés dr. felkereste és segélyt kért tőle. Vértés dr.-t Bain megnyugtatta, hogy elegendő legénység áll készenlétben. Az emlékezetes éjjel rendőrségi központi ügyeletes volt és amikor a gyárvárosi hidon történekről értesült, azonnal kiküldötte Popescu ko-

miszárt. Ezután

zárt tárgyalást

kér, a bíróság azonban elutasítja. Bain általános érdeklődés közepette elmondja, hogy a december kilencediki támadás után Anghel dr. a belügyminisztériumba beosztott rendőrfelügyelő Vértés dr. közötti telefonbeszélgetést hallgatott ki, amikor Anghel értesítette Vértést, hogy jó lesz, ha a zsidó fiuk megszöknek, mert bünyügyi eljárás van folyamatban. Salamon belvárosi hitközségi titkár, és Rujan Trifu az állambiztonsági vezérfelügyelőséghez beosztott detektiv lényegtelen vallomása után Bradescu Virgil főügyész mondotta el vádbeszédét.

Titokzatos körülmények

és misztikus egyének járnak keresztül-kasul ebben a perben, — mondotta — mert mindig erre történik hivatkozás és semmit sem lehet tisztán látni. Majd komoly vágásban elmondja az események történetét, a tanu vallomásából az akkori atmoszférából következteti, hogy Reiter Ernő ugy tekintélyvel, mint társadalmi állásával, amelyet Temesvárot birt, megszervezte a zsidó csapatokat. Maga köré gyűjtötte a fiatalokat és megfontolt szándékkal elkövetendő emberölésre ösztökélte. A tényállás és a bizonyítási eljárásból ugy látja, hogy csak az itt ülő vádlottak követték el a december kilencediki eseményeket.

Kéri megbüntetésüket.

Ekkor Botez Demeter védő kifejtette, hogy az egész vád csak feltételeken nyugszik és a feltételekből nehéz vádat kovácsolni. A főügyész bizonyítékokat nem tud produkálni. A vádlottak felmentését kéri.

Ekkor az elnök a tárgyalás folytatását este kilencre halasztotta el.

Az esti tárgyaláson

már félkilencor tömve volt a Balázs-téri tárgyalóterem, emberember hátán szorongott, a hőség szinte elviselhetetlen. Pontban kilenckor belép a bíróság és az elnök megnyitja után Schimmerling Ármin dr. mondotta el a védőbeszédét. Okadatólag igazolta Reiter Ernőnek a szerepét. Molnár Gyula dr. rámutatott arra a szerepre, amely ma a bíróságra mint az igazság letéteményesére vár.

A lelkek egymásratalálását

— ugymond — várjuk ettől az itélettől. Ungár Adolf dr. a vád tarthatatlanságát bizonyította, majd Matei Simon védőbeszéde zárta be a védelem sorát. Matei egy órán át tartó beszédben cáfolta a vád állításait.

Majd Bradescu Virgil főügyész replikázott a védelem felszólalására. A főügyész szavaira a védelem részéről Botez Demeter szólalt fel.

Oriási izgalom közepette vonult vissza a bíróság itélethozatalra. A tárgyalóterem közönsége hangyabogolyszerűen vitatta a hozandó itéletet. A főügyész és a védők ki merülten várták az eredményt. Pontban éjfélkor tért vissza a bíróság és általános feszültség közepette hirdette ki Farchescu elnök, hogy a

tanács tagjai ellentétes véleményen

voltak és így az egész ügy egy harmadik bíróval kiegészített tanács előtt újból főtárgyalásra kerül.

Az országban elismert legszebb saját gyártmányu

Blondel-keretek kizárólag

RECORD képkeret-gyárban

József-tér 1 sz. kaphatók. Tulajdonos: **Horváth Lajos**

BUZIÁS Gyógyterem-vendéglő Gyógyterem-kávéház

Izletes és változatos konyha. Bőséges étlap. Ebéd. Vacsorák. Társas lakomák. Legfinomabb italok. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás. Nagy fedett terrasz. Az összes kávéházi ételek és italok. Reggeli. Uzsonna. Ebédutáni fekete. Külön helyiségek. Este társas összejövetelek. Katonazene.

Schausez Mihály tulajdonos.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A villamoson

egy kurtaszoknyás tizenöt éves mellé kerültem. Igaz, hogy ma a kurtaszoknya még nem meghatározója, de nem is következtetése az asszonyok és lányok életkorának. De ez a kicsi drága tényleg tizenöt éves volt. Mellette ült egy temesvári idősebb gyermekorvos. Diskurálnak. A doktor bácsi arconcsipi a szimpatikus lányt.

A tizenöt éves: Ugyan doktor ur, na ne, hogyan merészeli...

A doktor bácsi: Na nézzék csak... Ez a kis taknyos, alig nőtt ki a gyerekcipőből. Még néhány év előtt... igen, néhány év előtt én kezeltelek...

A tizenöt éves: Az akkor volt. De hagyjuk doktor ur. Tudja, hogy nagy-szerűen nyaraliam? Kolozsvár mesés hely...

A doktor bácsi: Na és... és volt-e udvarlás, kurizálás?

A tizenöt éves: Volt is, nem is! Különböző doktor ur, higgye el, nem érdemes fiukkal foglalkozni, nélkülük is ellehet az ember.

A tizenöt éves a Lloyd-sor végén leszáll, megnézi a mozi aznap esti műsorát. Én pedig megfogadtam, hogy ezeketán csak hatéveseknek fogok udvarolni. Azok talán még érdeklődnek a fiuk iránt...

Különböző mit lehessen tudni...
g—d.

— **ELMARADTAK A SAJTÓ ESTI BUDAPESTI TÁVIRATAI.** Tegnap este és az éj folyamán budapesti tudósítók táviratai nem érkeztek meg és így lapunk mai száma ezek nélkül jelent meg. A táviratok elmaradásának a magyarországi táviró vonalzavaraira vezethető vissza.

— **Francia nemzeti ünnep.** Franciaország tegnap ülte meg szabadságünnepét és ezt az ünnepet a temesvári francia konzulátus és francia kolónia is kegyelettel megtartotta. Dél előtt tíz órakor a francia konzulátus a katonai temetőben megkoszorúzza a Temesvárott nyugvó francia katonák sírját. A kegyeletos aktusnál jelen volt a katonai és polgári hatóságok egy-egy képviselője, valamint a temesvári konzuli testület valamennyi tagja. Délben tizenkettőkor a francia konzulátuson fogadás volt.

— **Tomescu helyett Popescu.** Napok óta az a hír volt a városban elterjedve, hogy Tomescu belügyminiszteriumi vezérfelügyelő, aki jelenleg Aradon tartózkodik, Temesvárra jön, hogy a város ügykezelését felülvizsgálja. Miként értesülünk, Tomescu nem jön Temesvárra, hanem néhány napon belül ugyanazon célból Popescu vezérfelügyelő látogatása várható.

— **Averescu helyettese.** Bukarestből jelentik: Averescu miniszterelnököt külföldi tartózkodása idején Meissner közmunkaügyi miniszter fogja helyettesíteni.

— **Az országos ügyvéd kongresszus** Temesvárotól lesz az idén, amint azt a Déli Hírlap annak idején megírta. Most megállapították a kongresszus programját is, amely szerint szeptember negyedikén lesz az ügyvédszövetség diszkozgyűlése, ötödikén és hatodikán pedig a tulajdonképpeni ügyvédkongresszus. Az ülés résztvevői utána kirándulást tesznek a Bánság több helyére.

A marosvécsi magyar Helikon tanácskozásai ma veszik kezdetüket

Temesvár, július 15.

Az erdélyi magyar irodalomban bizonyos idő óta különböző érdekes és megfontolást érdemlő jelenségek észlelhetők, amelyek ma már kétségtelenül teszik azt, hogy valamilyen beavatkozásra van szükség olyirányban, hogy a viszonyok ezen a téren megjavuljanak. Amilyen szépen és nagy reményekre jogosítón szökött virágba 1919-ben és az azt követő években az erdélyi magyar irodalom és bukkantak fel szinte napról-napra az eredetibbnél eredetibb és kiváló tehetségek, olyan erős visszahanyatlás tapasztalható, különösen a termelés terén egy idő óta.

Szinte panadokszónként hat, hogy ma, amikor már az erdélyi irodalom Budapesten is márkát jelent, a formális stagnáció állt be, különösen a novellairódalom terén, de a többi műfajok sem örvendenek valami nagy művelésnek. És ha el is készül egy-két regény, vagy más nagyobb szabású mű az már Pesten kerül kiadásra ami gyakran azt eredményezi, hogy ezek a művek nem itt válnak közkinccs.

Az irodalmi köröket már régóta foglalkoztatja ez a probléma, amely tényleg visszahatása az évek előbbi nagy nekilendülésnek és úgy látszik, hogy most hatékony lépés történik ennek a problémának a megoldására illetve az erdélyi magyar irodalmi viszonyok rendezésére.

Arról van ugyanis szó, hogy Kemény János báró marosvécsi birtokos, aki maga is nagytehetségű íróember, július közepére meghívta magához Marosvécsre az erdélyi írók színe-javát, számszerint mintegy harmincat és ama három nap alatt, amit az er-

— **POP-CSICSÓ SZENÁTOR.** Bukarestből jelentik: A szenátus igazoló bizottsága elismerte Pop-Csicsó István szenatori jogosultságát azon alapon, hogy annak idején az egyesület kimondó gyulafehérvári gyűlés elnöki tisztjét ő töltötte be.

— **Tiszt nem lehet tisztviselő.** Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter elrendelte, hogy a közigazgatási szolgálathoz lépett tisztet a csendőri kivételével kötelesek tiszt állásukról lemondani.

— **Tisztviselők öröme.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a tisztviselők magasabb fizetési pótlékát még ebben a hónapban folyósítsák. A jövő hónaptól kezdve a tisztviselők a pótlékot a fizetéssel együtt kapják.

— **Ezer holdat öntött el a Maros.** A sok esőzés következtében a Maros kilépett medréből és úgy Varjas, mint a szomszédos községek határában ezer hold földet víz alá borított. A kár igen nagy.

— **Tendenciózus hírek.** Bukarestből jelentik hivatalosan: A bolgárok a komitási bandák támadásaival kapcsolatban azt a hírt terjesztik külföldön, hogy a román őrszolgák támadták meg a bolgár határőrséget és így keletkeztek az incidensek. A Bulgáriából származó ezen hírek minden alapot nélkülöznek.

— **Hamis tízdollárosok** vannak forgalomban. A bukaresti amerikai követség értesítette az összes román nyomozó hatóságokat, hogy ismeretlen tettesek 1901. évi keltezésű és D ellenőrzési betűvel ellátott hamis tízdolláros bankjegyeket hoztak forgalomba. A hamisítványokat arról lehet megismerni, hogy azokon az ábrázolt bivalyfej igen primitív rajzu.

délyi magyar irodalom képviselői Marosvécsen töltenek, megbeszélnek az összes problémákat és több fontos elhatározás létrejötté is várható.

Igy tervbe van véve az erdélyi magyar irodalom értékeinek és irányának a lehetőséghez képest való egységesítése és kijelölése. Szó van továbbá arról is, hogy egy új nagyszabású folyóirat induljon meg, körülbelül hasonló alapon, mintahogyan a Szépművészeti Céh működik.

A találkozót, amely ma van, eleinte egészen bizalmas és baráti jellegűnek szánták az összehívók, mert annak létrehozásában Kemény bárón kívül közreműködtek a marosvásárhelyi írók is, azonban lassan-lassan mindinkább nagy érdeklődést váltott ki ez a dolog, úgy hogy ma már nemcsak az írók, hanem a publikum is érdeklődve tekint Marosvécs felé, ahol az erdélyi irodalmi életnek egyik kétségtelenül nagy eseményeknek előkészítő lépései történnek meg most.

A marosvécsi találkozón megjelennek az összes meghívott írók, így Temesvárt és Bánságot Endre Károly fogja képviselni, csupán Pálffy né Gula ésy Irént fogják nélkülözni Marosvécsen, aki nagy regényét „A bihari bölény“-t kénytelen befejezni határidőre, úgy hogy képtelen résztvenni a találkozón.

A kitűnő író új regénye — mint azt Gula ésy Irén a Déli Hírlap tudósítójának elmondotta — Budapesten, a Franklin Társulat kiadásában jelenik meg és a mohácsi vész korát tárnyalja érdekesítő mese fonálán.

Fóthy Ernő.

— **Szent a béke.** Bukaresti tudósítónk jelenti, hogy a parlament és a parlamenti sajtótudósítók között szent a béke. Az ellentéteket sikerült elsimítani, minek következtében az újságírók tegnap ismét megjelentek az ország-házban.

— **Román-német vitás ügyek.** Bukarestből jelentik: A Románia és Németország közötti vitás ügyek elintézését a Népszövetség őszi ülészaka utáni időre halasztották.

— **Bánffy Miklós letette az állampolgári esküt.** Bánffy Miklós gróf volt magyar külügyminiszter tegnap Bukarestben letette az állampolgári hűség esküt. Utána Színájába utazott, ahol a királyi pár kihallgatáson fogadta.

— **Huszonhárom betörés egy éjjel.** Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt éjjel Kolozsvárott nem kevesebb mint huszonhárom betöréses lopást követtek el. Ez a körülmény semmiestre sem vall arra, hogy Kolozsvárott a közbiztonsági viszonyok nagyon biztonságosak lennének.

— **Tizenegy év után tért haza a hadifogságból.** Vajda Gyula nyomdai segéd munkás, rozsnói lakos 1915-ben orosz fogságba került, onnan Perzsiába szökött, ahol Teheránban több magyar fogollyal együtt nagyon szomorú sorsban tengődött, míg a véletlen össze nem hozta egy teheráni gazdag magyar emberrel, ki mintegy századmagával 11 évi fogság után hazasegítette.

* **BÉRAUTÓK** precíz javítóműhelye, autók garizozása, éjjeli szolnáló. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók közvetítése eladása és vétele.

— **AZ ÜZLETEK ÚJ ZÁRÓRÁJA.** Bottez temesvári munkaügyi felügyelő a munkaügyi miniszternek július nyolcadikáról kelt rendeletére hivatkozva közli, hogy az összes kereskedések és üzletek déli zárórája a mai naptól kezdve félgyógytól félháromig tart. Este hét órakor kötelesek zárni. Ezen rendelkezés vonatkozik az összes kereskedésekre, magánvállalatok irodáira, kereskedelmi és ügynökségi irodákra, valamint bankokra, kis és vegyeskereskedésekre, továbbá a hentesüzletekre, mézsárszékekre és élelmiszer üzletekre. A drogériák este nyolcig tarthatnak nyitva a déli záróra betartása mellett. A borbélyok zárórája 12—2-ig állapították meg, este pedig hét órában. Vasárnap és hivatalos ünnepnap előestéjén tizenegyig tarthatnak nyitva.

— **Eljegyzés.** Rajtuch Gizike és Poppovich Sándor szig. gépészmérnök jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Rádiókészülékeket díjmentesen verifikáltunk

— **Hozzá tartozói szemellettára** lett öngyilkos. Szabadkáról jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének Szárics Gergely szabadkai bádógos-ségéd. Tegnap délután kiment a város határába és ott a vasuti sínek között sétált. Közben a fiatalember állandóan hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. A járó-kelők értesítették hozzá tartozóit, akik igyekeztek szándékától eltéríteni. Akkor futott be a belgrádi gyors és Szárics hozzá tartozói szemellettára a vonat elé vetette magát. A mozdony kerekai kettészelték a szerencsétlen fiatalembert.

* **A Kereskedők Egyesülete** közli, hogy folyó hó 15-étől kezdve az üzletek déliben 1/2 1—1/2 3-ig zárandók. Ésti zárás 7 órakor.

— **Új vasutvonal a Bánságban.** Mária föld és Nagykomlós között kilenc és fél kilométer hosszban új vasutvonal épül, amely több virágzó községet tesz majd könnyebben hozzáférhetővé. Az új vasutvonal közigazgatási bejárása a napokban lesz.

* **Finom női filckalapak** és Silkina kalapbárony legelőnyösebb N. C. Daniel cégnél. Detailsadás a gyárépületben József-tér (Kütl-tér) 12.

— **Körözések.** A temesvári rendőrfőkapitánhoz több körözölével érkezett. Nagyváradról ismeretlen tetteseket keresnek, akik szombaton éjjel feltörték Liemann Lajos lakását és onnan négyezer lejt értékben feliherneműt és ruhákat loptak el. — A marosvásárhelyi ugyancsak ismeretlen tetteseket keres, akik Szatmári Amália trafikjából dohányárut és bélyegeket vittek el ötvözezer lejt értékben. — Bukarestben egy vakmerő tolvaj kilopta az éppen megérkezett galaci vonatból kiszálló Negulescu Miklós ügyvéd zsebéből annak aranyóráját és a már a pályaudvarról induló temesvári vonatra ugrott fel.

* **Lángbetűkkel** vagy az égre felírva, hogy a **FARMODONT** fogkrémmel nem volt még jobb soha!

— **Az északi sark** — nemzetközi terület. Oslóból jelentik: Amundsen ekspediciójának tagjai megékeztek Bergenbe. Amundsen újságírók előtt kijelentette, hogy a norvég ekspedíció befejezettnek tekintendő. Megállapította, hogy az északi sark az óceánban fekszik, amiből nyilvánvaló a tény, hogy az északi sark vidéke nemzetközi.

Kirity József

készíti a francia és angol divalöltönyöket

Temesvár - Belváros, Szentgyörgy-tér 4

I. emelet

Boszorkányégetés

boszorkányüzés után

Pozsony, július 14

Rémregénybe is illő eset történt Sopornyan, egy tiszta szlovák községben. Sztankó Mihály gazda fünek-fának elpanaszolta, hogy éjjelenként boszorkányok járnak a házába, odajönnek az ágyához és ráfeksznek a testére. Sztankó megpróbált minden boszorkány elleni bűvszert, de semmi sem használt, — a boszorkányok minden éjjel pontosan meglátogatták. Végül Sztankó gazduram egy kuruzsló cigányasszonyhoz fordult, aki ötszáz koronaért elvállalta a boszorkányok elűzését. A cigányasszony éjszaka idején beocsátást kért a házba, elimádkozta a boszorkányokat és zsebrevágta a pénzt. De hiába volt minden, a boszorkányok csak meglátogatták Sztankó Mihályt. Erre másodszor is ajánlkozott a cigányasszony a boszorkányüzésre. Ismét éjjel jött Sztankóhoz, alig lépett azonban a szobájába, Sztankó rávetette magát a cigányasszonyra, fojtogatni kezdte és fellármázta az egész szomszédságot:

— Megvan a boszorka! Megvan a boszorka!

Csakhamar az egész falu összeverődött Sztankó háza előtt és elhatározták, hogy a boszorka cigányasszonyt máglyán a község lakosságának szemeláttára kell elégetni. A babonás tömeget a község jegyzője és a csendőrmester csillapították le. A cigányasszony bevallotta, hogy Sztankó hiszékenységét használta fel arra, hogy tőle boszorkányüzésért pénzt csaljon ki.

Sport

AZ AMATEUR TEMESVÁROTT. Vasárnap gyönyörű sport-élményben lesz része Temesvár közönségének a Jancsikkal kiegészített komplett Amateur játsszik a TAC ellen. Az Amateur ma a legszébb futballt játsza és joggal nevezhető a középeurópai kontinens legjobb csapatának. Kifinomodott, szép futballt játszik. Nem táplálunk vérmes reményeket, de bizunk abban, hogy a TAC is megállja a helyét a nagy ellenféllel szemben és Temesvár régi, kipróbált egyesülete méltó eredményt igyekszik kicsikarni.

A Kinizsi vasárnap az országos bajnokságért az AMTE-val játszik.

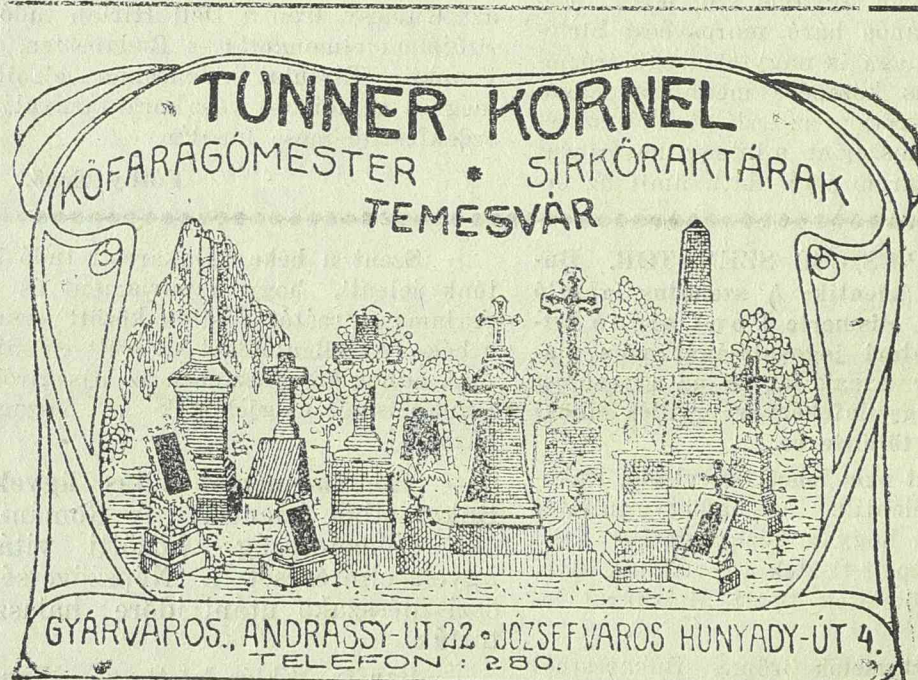
Temesvár tenniszbajnokai. A hat napon át tartó és a TAC, valamint az Autóklub rendezésében lefolyt tenniszverseny tegnap este ért véget. A megismételt férfi párost a Poulieff—San Galli pár nyerte 6:2, 6:2, 7:5. Az eredmények szerint az egyes versenyszámokban a következők nyerték el Temesvár tenniszbajnokságait: Férfi egyes: Poulieff. (Bukarest). Női egyes: Schlosserné (Bukarest). Férfi páros: Poulieff—San Galli (Bukarest). Vegyes páros: Göncz—Baitrock Ica. (Budapest). Női páros: Schlosserné (Bukarest)—Fülöppné (Arad).

Az őszi bajnoki mérkőzések sorolása. A temesvári sportkerület futballszakosztálya a jövő héten ejti meg az őszi szezonra a bajnoki mérkőzések sorolását. A sorolásnál figyelemmel kell lenni arra, hogy csapatainknak idejük maradjon barátságos mérkőzéseket is lebonyolítani, hogy anyagi érdekeiket is megvédhessék, hiszen köztudomású, hogy a bajnokságra csak ráfizetnek az egyletek.

Resica az első osztályban. Valószínű, hogy a resicai UDR csapat kerül be ősszel az elsőosztályba. A resicaiak megérdemlik a szövetségnek ezt a kitüntetését, mert céltudatos munkával jutottak elő a létrán egészen az első osztályig.

Nyári menetrend

Indulás	Érkezés
București gyors reggel 8:04	București reggel 5:00
București reggel 8:35	București Simplon reggel 10:54
București d. u. 5:20	București d. e. 11:50
București Simplon este 7:49	București d. u. 6:30
București este 11:50	București gyors este 10:36
Karansebes d. u. 2:10	Karansebes reggel 8:00
Zsombolya reggel 6:40	Zsombolya reggel 6:10
Zsombolya reggel 10:20	Zsombolya gyors reggel 7:10
Zsombolya Simplon d. e. 11:20	Zsombolya reggel 9:20
Zsombolya d. u. 2:34	Zsombolya d. u. 3:26
Zsombolya este 8:07	Zsombolya Simplon este 7:27
Zsombolya gyors este 11:16	Zsombolya este 9:35
Arad reggel 2:45	Arad reggel 2:40
Arad reggel 6:05	Arad gyors reggel 7:20
Arad reggel 8:25	Arad reggel 8:15
Arad gyors d. e. 11:15	Arad d. e. 11:53
Arad d. u. 3:02	Arad d. u. 2:58
Arad d. u. 6:55	Arad gyors d. u. 7:30
Arad gyors este 11:30	Arad este 9:05
Resica reggel 6:17	Resica reggel 7:15
Resica gyors d. u. 12:08	Resica d. u. 6:25
Resica d. u. 3:27	Resica gyors d. u. 7:00
Buziás vasárnap reggel 5:50	Buziás reggel 7:49
Buziás reggel 8:30	Buziás d. u. 1:30
Buziás d. u. 1:35	Buziás este 7:38
Buziás este 7:46	Buziás vasárnap este 9:40
Valkány reggel 6:25	Valkány reggel 7:44
Valkány d. u. 3:28	Valkány este 8:46
Radna reggel 5:25	Radna reggel 6:50
Radna d. u. 3:05	Radna d. u. 6:40
Ócsanád reggel 8:20	Ócsanád reggel 6:55
Ócsanád d. u. 3:20	Ócsanád este 7:46
Módos reggel 9:50	Módos reggel 7:00
Módos d. u. 5:22	Módos d. u. 4:15
Gyér reggel 8:45	Gyér reggel 5:48
Gyér d. u. 5:25	Gyér d. u. 4:25
Báziás reggel 5:20	Báziás reggel 8:18
Báziás d. u. 4:50	Báziás d. u. 5:48

Legnagyobb géperőre berendezett márvány- és gránitpartelep

Alapítalott 1875. Hatvanöt munkás!
Erzsébetvárosi telefon 13-77.

Olcsó házhelyeket részletre

minisztérium által engedélyezve

építőanyagokkal Telefon 9-18

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schusztér Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14
(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

Cserkésznapgyűlés Budapestén

50% vizum és vasuti kedvezmény
Bővebbet Birdev menetjegyiroda
Telefon: 13-83 és 5-93.

Makulatura

kapható a
Déli Hírlapnál

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házaspárt keresek házmesternek. Jelentkezhetni 1-2 óráig. Dr. Dulinnál, Józsefv. Kossuth-utca 21.

Belvárosban csinos különbejáratú szobát keres Horváth László színművész. Ajánlatokat „Július 15-re” a kiadóba.

Lapkihordó azonnal felvétetik a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Ujszentesen a 18-as ház összes gazdasággal együtt eladó. Megtekinthető ott helyben.

Szép családi ház, beköltözhető lakással, nagy kerttel eladó. Cím: Legelő-sor 32, Gyárváros.

Intelligens fiatalember részére különbejáratú butorozott szoba kiadó. Preyer-utca 11.

Hölgyeim! Feleségül venném azon nemeslelkű urileányt, vagy özvegyet, aki rövid fürdői kezeltefésem költségét fedezné. Teljes című levelekre válaszolok. Leveleket „Egészség és boldogság” jellegre a kiadó továbbítja.

Magnójáró cséplőgarnitúra 6 HP. MAV. eladó. Arad, Illés-utca 32.

Megszeretés esetén feleségül vennék, csinos, intelligens, jó családból való urileányt, aki kedveli a falusi életet. 39 éves vidéki birtokos vagyok. Levelet „Pénz nélkül” jellegre a kiadóba kérek.

Makulatura olcsón kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel megbízható szobalány és szakácsnő keresetők vidékre. Jelentkezni: Erőd-utca 12, II.

Alig használt súlyesztő Singer-varrógép és egyéb butor eladó. Cím a kiadóban.

Ugyes varrólányok

magas fizetéssel felvétetnek azonnal

Winternitz divatruház

Belváros, Löfflerpalota

Füldővonatok

csatlakozásait és autóbusszjáratokat is tartalmaz Mocianu vasuti nyári

Menetrendje!

Kapható mindenütt!

Kiadó: „Hermes” Cluj, Str. Radu 4.

Női modelkalapok

óriási választékban, meglepő olcsón

Covinka Somborác-nál

Józsefváros, Uri-utca 4.

Reichard Gyula

mübutor-kárpitos

Timișoara III. Rezső-utca 13

Telefon 22-13

Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben.

Lapkihordó

!

felvétetik
a DELI HIRLAP
kiadóhivatalában

Felolós kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.